

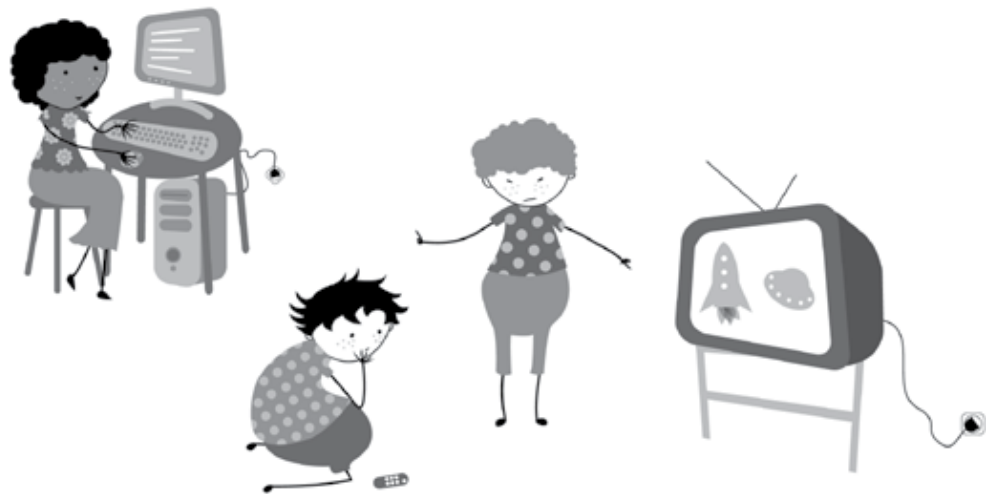
ΜΙΚΡΗ ΠΥΞΙΔΑ compasito

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

9. Μέσα ενημέρωσης και το διαδίκτυο

Το Συμβούλιο της Ευρώπης συνιστά...μια συνεκτική, πληροφοριακή παιδεία και μια εκπαιδευτική στρατηγική, που να ευνοεί την ενδυνάμωση των παιδιών και των εκπαιδευτικών τους, ώστε να χρησιμοποιήσουν όσο καλύτερα μπορούν τις υπηρεσίες και τις τεχνολογίες πληροφόρησης και επικοινωνίας... Συμβούλιο της Ευρώπης, Σύσταση REC (2006) 12¹ της Επιτροπής Υπουργών

Τα μέσα ενημέρωσης έχουν γίνει τόσο σημαντικά για τις κοινωνίες μας, που μερικές φορές ονομάζονται 'η τέταρτη εξουσία' κατ' αναλογία με τις τρεις παραδοσιακές εξουσίες μιας δημοκρατίας: τη νομοθετική, την εκτελεστική και τη δικαστική. Ορισμένοι άνθρωποι αναφέρουν τα blogs του Διαδικτύου ως την πέμπτη εξουσία, καθώς ανταγωνίζονται όλο και περισσότερο τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης στην έγερση θεμάτων και στη λειτουργία τους ως 'φύλακες'. Παρόλο που αυτές οι ισχυρές εξουσίες των μέσων ενημέρωσης μπορούν να εξυπηρετήσουν στην αύξηση της συμμετοχής και της ενίσχυσης στην πρόσβαση σε πληροφορίες, φέρουν επίσης εγγενείς κινδύνους, ιδιαίτερα για τα παιδιά. Οι εξειδικευμένες τεχνικές δεξιότητες που δίνουν στα παιδιά πρόσβαση σε πληροφορίες, μπορούν να τα καταστήσουν ευάλωτα σε διαδικτυακούς κινδύνους.

Το Άρθρο 19 της ΟΔΔΑ κατοχυρώνει την ελευθερία της έκφρασης για όλους, συμπεριλαμβανομένου και του δικαιώματος στη λήψη και την μεταφορά πληροφοριών και ιδεών διαμέσου όλων των μέσων. Το Άρθρο 13 της ΣΔΠ επεκτείνει αυτό το δικαίωμα στα παιδιά. Άλλες διεθνείς συνθήκες και τα περισσότερα εθνικά συντάγματα αναπτύσσουν αυτό το δικαίωμα και εγγυούνται την ελευθερία του τύπου, καθώς, επίσης, επιβάλλουν ορισμένα όρια στον τύπο για να προστατεύσουν το δικαίωμα των ανθρώπων στην ιδιωτική τους ζωή και τη φήμη τους. Δυο άλλα άρθρα της ΣΔΠ κατοχυρώνουν τα δικαιώματα των παιδιών να λαμβάνουν και να μοιράζονται πληροφορίες (Άρθρο 13) και να αποκτούν ασφαλείς, αξιόπιστες και κατανοητές πληροφορίες από τα μέσα ενημέρωσης (Άρθρο 17). Αυτό δεσμεύει τα μέσα ενημέρωσης ώστε οι πληροφορίες που έχουν στόχο τα παιδιά να είναι κατάλληλες και κατανοητές.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς επηρεάζουν τα μέσα ενημέρωσης τα παιδιά με τα οποία εργάζεσαι; Ποια είναι μερικά από τα θετικά αποτελέσματα; Μερικά από τα αρνητικά αποτελέσματα;

Τα μέσα ενημέρωσης, η τεχνολογία πληροφόρησης και επικοινωνίας έχουν, σήμερα,

ένα κεντρικό ρόλο στις ζωές των παιδιών του. Τα παιδιά κάθονται για ώρες κάθε μέρα βλέποντας τηλεόραση, αλλά ξοδεύουν όλο και περισσότερο χρόνο στο διαδίκτυο, χρησιμοποιώντας δεξιότητες που μαθαίνουν γρήγορα από τους συνομήλικούς τους. Τα παιδιά χρησιμοποιούν διαδικτυακά εργαλεία για να παίζουν, να συνομιλούν, να κάνουν blogging, να ακούν μουσική, να στέλνουν φωτογραφίες των εαυτών τους και να ψάχνουν για άλλους ανθρώπους για να επικοινωνήσουν μαζί τους διαδικτυακά. Επειδή υπάρχει ένα πραγματικό χάσμα μεταξύ της εκπαίδευσης των παιδιών και των ενηλίκων όσον αφορά τα μέσα ενημέρωσης, οι περισσότεροι ενήλικες έχουν λίγη γνώση του τι κάνουν τα παιδιά στο διαδίκτυο και του πώς το κάνουν.

Αυτός ο εικονικός κόσμος μπορεί να προσφέρει στα παιδιά ευκαιρίες και παγίδες. Η χρήση ηλεκτρονικών, ψηφιακών και διαδικτυακών μέσων ενημέρωσης έχουν πολυάριθμα θετικά αποτελέσματα στην ανάπτυξη των παιδιών: είναι ψυχαγωγικά, εκπαιδευτικά και κοινωνιολογικά. Ωστόσο, έχουν επίσης τη δυνατότητα να βλάψουν τα παιδιά και τις κοινότητες, ανάλογα με το πώς χρησιμοποιούνται. Αυτός ο εικονικός κόσμος μπορεί να διαμορφώσει τις ζωές των παιδιών με την ίδια ισχύ που μπορεί και ο αληθινός κόσμος, με τις ίδιες πιέσεις για να ταιριάζουν, να είναι αρεστά και να έχουν πολλούς φίλους.

Η έκθεση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ιδιαίτερα τη τηλεόραση, έχει αρνητικά αποτελέσματα που έχουν απασχολήσει τους γονείς και τους εκπαιδευτικούς και υπήρξαν αντικείμενο πολλών μελετών.

- **Ο χρόνος που ξοδεύεται μπροστά από την τηλεόραση:** υπάρχουν απτά παραδείγματα ότι τα παιδιά που ξοδεύουν πιο πολλή ώρα μπροστά από την τηλεόραση παρουσιάζουν χαμηλότερη επίδοση στο σχολείο, καθώς τα παιδιά των οποίων οι οικογένειες χρησιμοποιούν τα ηλεκτρονικά και τα έντυπα μέσα ενημέρωσης πιο προσεκτικά τείνουν να έχουν καλύτερη επίδοση στο σχολείο.²
- **Βία:** Πώς επηρεάζουν τα παιδιά τα θέματα που έχουν σχέση με τη βία, είτε στην τηλεόραση, στις ταινίες ή στα ηλεκτρονικά παιχνίδια; Μήπως τα κάνει πιο επιθετικά; Πιο ευαίσθητα; Μήπως έχει αποτέλεσμα κάθαρσης; Αυτά τα αποτελέσματα επηρεάζουν όλα τα παιδιά ή μόνο αυτά που είναι πιο ευάλωτα και μόνο μέσα σε ορισμένα πλαίσια;
- **Κατανάλωση:** Η διαφήμιση σε όλες τις διαφορετικές μορφές της έχει θεωρηθεί υπεύθυνη για την παραπλάνηση των παιδιών, και μέσω αυτών των γονιών τους, για να αγοράσουν ορισμένα προϊόντα φαγητού (που συχνά σχετίζονται με τις παιδικές επιδημίες παχυσαρκίας), ρούχων, ακόμη και προϊόντα καθαρισμού για το σπίτι, ή αυτοκίνητα και ταξίδια!
- **Σtereότυπα:** Τα μέσα ενημέρωσης έχουν θεωρηθεί υπεύθυνα για τη διαίωνη των κοινωνικών στερεότυπων, ιδιαίτερα τους ρόλους των φύλων και τα εθνικά χαρακτηριστικά.

Ως ανταπόκριση σε αυτές τις ανησυχίες, ορισμένες χώρες απαγορεύουν τη διαφήμιση κατά τη διάρκεια των παιδικών προγραμμάτων. Μερικές χώρες έχουν καθιερώσει 'χρόνο απαγόρευσης' πριν από τον οποίο δε μπορούν να προβάλλονται βίαιες και πορνογραφικές εικόνες. Οι γονείς σε μερικές χώρες μπορούν να αγοράζουν φίλτρα για να εμποδίζουν τα παιδιά τους από το να βλέπουν ορισμένα προγράμματα. Ωστόσο, στο νέο τεχνολογικό πλαίσιο των κινητών τηλεφώνων, των πολλαπλών τηλεοπτικών καναλιών και του Διαδικτύου, τα περισσότερα από αυτά τα μέτρα δεν είναι αποτελεσματικά.

Τα πιο διαδραστικά μέσα ενημέρωσης, όπως το Διαδίκτυο και τα κινητά τηλέφωνα, φέρουν επιπρόσθετους κινδύνους για τα παιδιά: τα παιδιά παρέχουν προσωπικά δεδομένα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ανεπιθύμητη διαφήμιση και παρέχουν χώρο για θηρευτές του Διαδικτύου. Τα παιδιά μερικές φορές χρησιμοποιούν το διαδικτυακό περιβάλλον χωρίς επιτήρηση για να στείλουν απάνθρωπα μηνύματα και ταπεινωτικές φωτογραφίες που στοχεύουν άλλα παιδιά. Ο 'διαδικτυακός εκφοβισμός' είναι εύκολος και ιδιαίτερα βλαβερός, επειδή η διαδικτυακή κακομεταχείριση αυτού του τύπου είναι ως επί το πλείστο ανώνυμη.

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Τα μέσα ενημέρωσης εγείρουν θέματα που αφορούν ανθρώπινα δικαιώματα, τόσο σχετικά με το δικαίωμα των παιδιών στην προστασία, όσο και για το δικαίωμα των παιδιών στην πληροφόρηση. Για παράδειγμα:

- Πρόσβαση και οι ανισότητες της. Η πρόσβαση στο Διαδίκτυο είναι άνιση και το πιο πιθανό είναι να ενισχύσει τις ανισότητες που υπάρχουν ανάμεσα στα παιδιά από διαφορετικές κοινωνικές καταγωγές. Πώς μπορεί αυτός ο 'ψηφιακός διαχωρισμός' να αντιμετωπιστεί και να ξεπεραστεί;
- Ανεπιθύμητες μορφές περιεχομένου και επαφής. Οι πρόσφατες έρευνες δείχνουν ότι περισσότερα από τα μισά νεαρά άτομα ηλικίας εννέα μέχρι δέκα εννέα ετών που συνδέονται με το διαδίκτυο τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα, έχουν δει πορνογραφία στο διαδίκτυο, και συνήθως χωρίς να το θέλουν. Μερικά από αυτά είναι 'αηδιστικά' ή 'ενοχλητικά', αφού συνοδεύονται από άλλα ανεπιθύμητα περιεχόμενα, όπως βίαιες εικόνες ή μια ιστοσελίδα εχθρική προς μια ομάδα ανθρώπων. Πώς μπορούμε να το χειριστούμε αυτό; Σε τι βαθμό θα διακινδύνευε το δικαίωμα των παιδιών στην πληροφόρηση, αυτή η λογοκρισία της πρόσβασης των παιδιών στα μέσα ενημέρωσης; 'Η το δικαίωμα κάποιου άλλου στην έκφραση;
- Νέα παιδεία για το Διαδίκτυο και τα μέσα ενημέρωσης. Τα παιδιά συνήθως θεωρούν τους εαυτούς τους - και θεωρούνται από τους ενήλικες - να είναι πιο ειδικό από τους γονείς τους στη χρήση του Διαδικτύου, αποκτώντας κατά συνέπεια αυτοπεποίθηση και κοινωνική θέση εντός της οικογένειας. Παρόλα αυτά, τα περισσότερα παιδιά δεν έχουν την εμπειρία και την κρίση για να αξιολογήσουν κατάλληλα το περιεχόμενο του διαδικτύου ή τις πηγές του, την έρευνα και το χειρισμό των πληροφοριών ή τη χρήση του για επικοινωνία. Πώς μπορούν οι εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες να αντιμετωπίσουν τις διαφορετικές ανάγκες της εκπαίδευσης των παιδιών και των ενηλίκων σχετικά με τα μέσα ενημέρωσης;³

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Με ποιους τρόπους έχετε αναπτύξει τη χρήση του Διαδικτύου και των μέσων ενημέρωσης ώστε τα παιδιά να έχουν τη μέγιστη πρόσβαση σε πληροφορίες και μάθηση; Πώς προστατεύετε αυτά τα παιδιά από τα ακατάλληλα υλικά και την εκμετάλλευση μέσω του Διαδικτύου;*

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΣΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Μια απάντηση γι' αυτά τα θέματα είναι η εκπαίδευση των παιδιών ώστε να έχουν κριτική σκέψη και να γίνουν πιο εξειδικευμένοι καταναλωτές και να επικοινωνούν πιο σωστά. Η εκπαίδευση για θέματα για τα μέσα ενημέρωσης στοχεύει να κάνει όλα τα παιδιά - και όλους τους πολίτες, αν είναι δυνατό - πιο ευαισθητοποιημένους σχετικά με τη σημαντικότητα και τη δύναμη των μέσων ενημέρωσης. Οι τεχνικές της εκπαίδευσης για θέματα για τα μέσα ενημέρωσης περιλαμβάνουν το να συνειδητοποιούν τα παιδιά το τι βλέπουν και το πώς μπορεί αυτό να τους επηρεάσει. Για παράδειγμα, μπορεί να ζητηθεί από τα παιδιά να μετρήσουν τις βίαιες πράξεις που βλέπουν κατά τη διάρκεια μιας δεδομένης περιόδου, να αναλύσουν τις πειστικές στρατηγικές των διαφημίσεων ή να σκεφτούν τους διαφορετικούς τρόπους μετάδοσης της ίδιας πληροφορίας, ώστε να κατανοήσουν το πώς μπορούν να δημιουργούνται διαφορετικές σκηνές της πραγματικότητας.

Κατά τα τελευταία 50 χρόνια, υπήρξαν τρεις σημαντικές τάσεις στην εκπαίδευση για θέματα για τα μέσα ενημέρωσης:

- **Η προσέγγιση 'εμβολιασμού'**, η οποία έχει στόχο να κάνει τα παιδιά απρόσβλητα στις επιρροές των μέσων ενημέρωσης·
- **Η προσέγγιση του κριτικού μυαλού**, η οποία στοχεύει στην ανάπτυξη της κριτικής ανάλυσης των παιδιών προς το αρνητικό περιεχόμενο των μέσων ενημέρωσης·
- **Η προσέγγιση αποκωδικοποίησης**, η οποία θεωρεί τα μέσα ενημέρωσης απαραίτητα για την κατανόηση του σύγχρονου κόσμου και η οποία προσπαθεί να βοηθήσει τα παιδιά να κατανοήσουν το οικονομικό και κοινωνικό πλαίσιο παραγωγής των μέσων ενημέρωσης και της κατανάλωσης και των τεχνικών της κωδικοποίησης μηνυμάτων.⁴

Στην ακολουθία αυτών των προσεγγίσεων μπορεί κάποιος να εντοπίσει μια αλλαγή στην αντίληψη του παιδιού ως καταναλωτή των μέσων ενημέρωσης, προχωρώντας από το παιδί ως ευάλωτο αντικείμενο στο παιδί ως συμμετέχοντα πολίτη.

Καθώς αναπτύχθηκαν νέες τεχνολογίες πληροφόρησης και επικοινωνίας, ιδιαίτερα το Διαδίκτυο, έτσι έχουν αναπτυχθεί και τα οφέλη και οι κίνδυνοι της εύκολης πρόσβασης σε αυτά τα μέσα ενημέρωσης. Το Διαδίκτυο είναι ένα εξαιρετικό μέσο πρόσβασης σε όλα τα είδη πληροφόρησης και επικοινωνίας, εξ' αποστάσεως. Δεν υπάρχει εγγύηση, ωστόσο, ότι οι πληροφορίες που παρέχει είναι αληθινές ή ότι μια επικοινωνία δεν έχει γίνει με κακόβουλες προθέσεις.

Συνεπώς, η εκπαίδευση για θέματα για τα μέσα ενημέρωσης χρειάζεται να συμβαδίζει με αυτά, αναπτύσσοντας τις κριτικές ικανότητες των παιδιών και την κατανόηση τους γι' αυτό το ισχυρό εργαλείο. Η εκπαίδευση για τα μέσα ενημέρωσης στοχεύει επίσης να κάνει τα παιδιά καλύτερα στην επικοινωνία παρέχοντάς τους ευκαιρίες να χρησιμοποιήσουν και να μάθουν διαφορετικά μέσα ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής έκδοσης, το ραδιοφωνικό και τηλεοπτικό προγραμματισμό, τις ιστοσελίδες και τα blogs. Ωστόσο, η εκπαίδευση για τα μέσα ενημέρωσης είναι επίσης ζωτικής σημασίας για τους ενήλικες που εργάζονται με παιδιά. Οι γονείς, οι δάσκαλοι και άλλοι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να επενδύουν χρόνο και ενέργεια για να μάθουν και να παρατηρήσουν το πώς τα παιδιά τους επικοινωνούν και ζουν μεταξύ τους.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει κάνει την ακόλουθη σύσταση σε σχέση με την εκπαίδευση για τα μέσα ενημέρωσης:

Γνωρίζοντας τους κινδύνους από το περιεχόμενο και τη συμπεριφορά του νέου περιβάλλοντος πληροφόρησης και επικοινωνίας, κάτι το οποίο μπορεί να μην είναι πάντα παράνομο, αλλά το οποίο είναι ικανό να επηρεάσει δυσμενώς την σωματική, συναισθηματική και ψυχολογική ευημερία των παιδιών, όπως η διαδικτυακή πορνογραφία, η απεικόνιση και η εξύμνηση της βίας και του αυτοτραυματισμού, οι μειωτικές, διακριτικές ή ρατσιστικές εκφράσεις ή η απολογία για τέτοιες συμπεριφορές, η παράκληση πελατών (περιποίηση), ο εκφοβισμός, η παρακολούθηση και άλλες μορφές παρενόχλησης...[Το Συμβούλιο της Ευρώπης] συνιστά όπως τα κράτη μέλη αναπτύξουν... μια συνεκτική παιδεία πληροφόρησης και στρατηγική εκπαίδευση η οποία να ευνοεί την ενδυνάμωση των παιδιών και των εκπαιδευτών τους, έτσι ώστε να κάνουν όσο το δυνατό καλύτερη χρήση των υπηρεσιών και των τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας...⁵

Το Τμήμα Μέσων Ενημέρωσης του Συμβουλίου της Ευρώπης έχει ένα έργο για το πώς τα παιδιά, οι γονείς τους και οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αποκτήσουν τη γνώση και τις ικανότητες που είναι απαραίτητες για την 'κοινωνία της πληροφόρησης'. Το 'The Internet Literacy Handbook: A guide for parents, teachers and young people', μια έκδοση του Τμήματος Μέσων Ενημέρωσης, παρέχει σχετικές πληροφορίες και γεγονότα σχετικά με αυτό το σύνθετο δίκτυο πληροφόρησης και επικοινωνίας.⁶

ΣΧΕΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα εγγυάται σε όλους το δικαίωμα να λαμβάνουν και να εισάγουν πληροφορίες και ιδέες, χωρίς παρέμβαση από τη δημόσια αρχή (Άρθρο 10). Αυτό το δικαίωμα επεκτείνεται για τα παιδιά όπως και για τους ενήλικες, με την εξαίρεση ότι τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να προστατεύονται από την εκμετάλλευση και την έκθεση σε ακατάλληλα είδη βίαιων και πορνογραφικών μέσων ενημέρωσης. Η ΕΣΑΔ αναγνωρίζει αυτό το δικαίωμα περιλαμβάνοντας το ανάμεσα στις υποχρεώσεις και τις ευθύνες που συνοδεύουν το δικαίωμα «στην προστασία της υγείας ή της ηθικής». Ωστόσο, δεν συγκεκριμενοποιεί το πώς και από ποιον καθορίζεται το «ακατάλληλο».

Το Άρθρο 9 της **Σύμβασης για το Έγκλημα στον Κυβερνοχώρο** αναφέρεται στα εγκλήματα που σχετίζονται με την παιδική πορνογραφία και δηλώνει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να υιοθετήσουν «νομοθετικά και άλλα μέτρα για να ποινικοποιήσουν τις διάφορες χρήσεις των υπολογιστών που περιέχουν την παιδική πορνογραφία».

ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ

Το δικαίωμα στην πληροφόρηση είναι ένα θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα που κωδικοποιείται στο Άρθρο 9 της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Δικαιώματα Ανθρώπου:

Όλοι έχουν το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης και της άποψης· αυτό περιλαμβάνει την ελευθερία να έχουν απόψεις, χωρίς παρέμβαση και την αναζήτηση, τη λήψη και την εισαγωγή πληροφοριών και ιδεών μέσω οποιωνδήποτε μέσων ενημέρωσης και χωρίς όρια.

Φυσικά, όταν γράφτηκε η Οικουμενική Διακήρυξη το 1948, κανείς δεν σκέφτηκε το

Διαδίκτυο ως ένα από τα κανάλια των μέσων ενημέρωσης. Ακόμη και το 1989, όταν η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ υιοθέτησε τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, η χρήση του Διαδικτύου από το γενικό πληθυσμό, ακόμη λιγότερο από τα παιδιά, ήταν αδιανόητη. Με ένα ενδιαφέρον τρόπο, ωστόσο, η Σύμβαση των Παιδιών διαχωρίζει την ελευθερία της άποψης και της έκφρασης από την ελευθερία της πληροφόρησης σε τρία ξεχωριστά άρθρα, τονίζοντας τη σημασία του κάθε ενός: το Άρθρο 12 εγγυάται το δικαίωμα του παιδιού στην άποψη και στο να λαμβάνεται υπόψη η γνώμη του· το Άρθρο 14 εγγυάται το δικαίωμα του παιδιού στη σκέψη, συνείδηση και θρησκεία.

Το Άρθρο 13 περιέχει την κύρια δήλωση του δικαιώματος του παιδιού στην ελευθερία της έκφρασης και της πληροφόρησης:

Το παιδί θα έχει το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης· αυτό το δικαίωμα θα περιλαμβάνει την ελευθερία να αναζητά, να λαμβάνει και να μεταδίδει πληροφορίες και ιδέες όλων των ειδών, χωρίς όρια,, είτε προφορικά, σε γραπτή μορφή ή έντυπα, με την μορφή της τέχνης, ή μέσω οποιουδήποτε μέσου ενημέρωσης που επιλέγει το παιδί.

Αυτό το άρθρο, ωστόσο, δε δίνει στο παιδί απεριόριστη πρόσβαση σε πληροφορίες. Σε ισορροπία με αυτό είναι η πρόνοια όπως η προστασία από την εκμετάλλευση (Άρθρα 19 και 36), ιδιαίτερα από τη σεξουαλική εκμετάλλευση (Άρθρα 19 και 34).

Η Σύμβαση αναγνωρίζει επίσης την **αναπτυσσόμενη ικανότητα** και την ωριμότητα του παιδιού, έτσι ώστε αυτό που μπορεί να είναι ακατάλληλο για το παιδί που πηγαίνει στο δημοτικό σχολείο, να είναι κατάλληλο για έναν νεαρό. Όπως με πολλά θέματα των δικαιωμάτων, οι ελευθερίες βρίσκονται συνήθως σε σύγκρουση με τις προστασίες σε αυτόν τον τομέα και απαιτούν σκέψη και διαπραγμάτευση. Σε κάθε περίπτωση, ωστόσο, η διασφάλιση του συμφέροντος του παιδιού πρέπει να είναι ο αποφασιστικός παράγοντας.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ

- Family Guide to the Internet: Barnardos' National Children's Resource Centres, 2004
- Gentile, Douglas A. And Walsch, David A., 'A normative study of family media and habits' in Applied Developmental Psychology 23 (2002) 157-158: National Institute on Media and the Family, 2002: www.mediafamily.org/research/index.shtml
- Recommendation REC (2006) 12 of the Committee of Ministers to Member States on Empowering Children in the New Information and Communications Environment: Συμβούλιο της Ευρώπης, 2006: <http://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1041181&BackColorInternet=9999CC&BackColorIntranet=FFBB55&BackColorLogged=FFAC75>
- Frau-Meigs, Divina, Council of Europe Pan-European Forum on Human Rights in the Information Society: Empowering children and young people: Συμβούλιο της Ευρώπης, 2006: www.euro.who.int/document/mediacentre/fs0203e.pdf
- Linddal Hansen, Birthe, Consumer children 2016, Συμβούλιο της Ευρώπης, 2006: www.coe.int/t/e/human_rights/media/links/events/1Forum2006YerevanFuturist_en.asp#TopOfPage
- Livingstone, Sonia and Bober, Magdalena, UK Children Go Online: Final report of kew protect findings: Economic and Social Research Council, 2005: http://news.bbc.co.uk/1/shared/bsp/hi/pdfs/28_04_05_childrenonline.pdf
- Masterman, Len and Mariet, Francois, L' éducation aux Média dans l' Europe des Années 90: un guide pour les enseignants: Συμβούλιο της Ευρώπης, 1994
- Piette, Jacques, Education aux Média et Fonction Critique: L' Harmattan, Παρίσι, 1996
- Richardson, Janice, ed., The Internet Literacy Handbook: A guide for parents, teachers and young people, 2nd Edition: Στρασβούργο, Συμβούλιο της Ευρώπης, 2006: www.coe.int/T/E/Human_Rights/Media/hbk_en.html
- O'Connell, Rachel and Bryce, Jo, Young People, well-being and risk on-line, Συμβούλιο της Ευρώπης, 2006: [www.echr.coe.int/Library/DIGDOC/DG2/H_INF/COE-2006-EN-H_INF\(2006\)5.pdf](http://www.echr.coe.int/Library/DIGDOC/DG2/H_INF/COE-2006-EN-H_INF(2006)5.pdf)

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

- European Charter for Media Literacy: www.euromedialiteracy.eu/index.php
- The National Centre for Technology in Education: www.ncte.ie/Internetsafety
- National Institute for Media and the Family: www.mediafamily.org/index.shtml
- Media Wise Trust: www.mediawise.org.uk

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

1. Recommendation REC (2006) 12 of the Committee of Ministers to Member States on Empowering Children in the New Information and Communications Environment: Συμβούλιο της Ευρώπης, 2006
2. Douglas A. Gentile and David A. Walsch, 'A normative study of family media and habits, National Institute on Media and the Family', Applied Developmental Psychology 23(2002), σ. 174
3. Livingstone, Sonia and Bober, Magdalena, UK Children Go Online: Final report of kew protect findings: Economic and Social Research Council, 2005
4. Masterman, Len and Mariet, Francois, L' éducation aux Média dans l' Europe des Années 90: un guide pour les enseignants: Συμβούλιο της Ευρώπης, 1994
5. Recommendation REC (2006) 12 of the Committee of Ministers to Member States on Empowering Children in the New Information and Communications Environment: Συμβούλιο της Ευρώπης, 2006:
<http://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1041181&BackColourInternet=9999CC&BackColourIntranet=FFBB55&BackColourLogged=FFAC75>
6. - Richardson, Janice, ed., The Internet Literacy Handbook: A guide for parents, teachers and young people, 2nd Edition: Στρασβούργο, Συμβούλιο της Ευρώπης, 2006